

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3346/2023. (VII. 5.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.175/2022/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Tiborcz Attila ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságnál, amelyben kérte a Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.20.740/2021/7. számú ítélete és a Kúria Pfv.I.20.175/2022/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó álláspontja szerint a megjelölt ítéletek ellentétesek az Alaptörvény II. cikkével, a XIII. cikk (1) bekezdésével, a XX. cikk (1) bekezdésével, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel valamint a 28. cikkel.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege szerint az indítványozó házastársa személygépjárművel vaddisznóval ütközött, az árokba hajtott, a vezetőt a mentők szállították el a helyszínről, a rendőrség a közúti szabályok kisebb fokú megsértése miatt indult szabálysértési eljárást megszüntette. A gépjármű haladási iránya szerinti jobb oldalon a vaddisznó tetemét elszállító vadásztársaság, a bal oldalon az alperes vadásztársaság vadászterülete terült el. A baleset helyszíne nem állt olyan tábla hatálya alatt, amely szabadon élő állatok fokozott megjelenését előrejelezte volna.
- [3] Az indítványozó keresetében az alperes vadásztársaság felróhatóságát arra hivatkozással állította, hogy elmulasztotta kármegelőzési kötelezettségét, amikor nem volt kihelyezve fokozott vadveszélyre felhívó tábla, illetve az út melletti kerítés állagát sem ellenőrizte megfelelően.
- [4] Az első fokon eljáró Monori Járásbíróság 2.P.20.455/2019/100. számú ítéletével részben helyt adott az indítványozó keresetének. A másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék 2.Pf.20.740/2021/7. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és az indítványozó keresetét elutasította. A Kúria Pfv.I.20.175/2022/6. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Kúria indokolásában rögzítette, hogy az indítványozó által hivatkozott, az alperes vadásztársaság felróhatóságát alátámasztó körülmények a másik, perben nem álló vadásztársaság vadászterületén észlelt körülmények, ezért az alperes vadásztársaság oldalán kármegelőzési intézkedési kötelezettséget nem keletkeztetnek.
- [5] 2. Az indítványozó az eljárás során hozott másodfokú és kúriai ítéletek alaptörvény-ellenességnek a megállapítását és megsemmisítését kérte az Abtv. 27. §-a alapján.
- [6] Az indítványozó álláspontja szerint a támadott ítéletek *contra legem* értelmezése sérti a károsodott gépjárművel rendelkezők tulajdonhoz való jogát, áttételesen az állam életvédelmi feladatait is erodálja, gátolja a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és kizárja a bírósághoz fordulás jogát. Az indítványozó kifogásolta, hogy olyan bizonyítás elmaradását róják fel, amelyet az elsőfokú bíróság nem tartott szükségesnek lefolytatni, később az eljárási szabályok azonban nem biztosítottak lehetőséget ezen bizonyítás lefolytatására.
- [7] Az indítványozó szerint a Kúria jogértelmezése ellehetetleníti a károsultak igényérvényesítését, amikor az indítványozóra hárította annak bizonyítását, hogy melyik vadásztársaság földterületéről érkezett a vad.
- [8] Az indítványozó a bírósághoz fordulás joga és a jogorvoslathoz való jog sérelmét azzal indokolta, hogy a bizonyítás lehetetlen volta károsultak ezreit fogja visszatartani igényük bírósági úton történő érvényesítésétől. Az indítványozó szerint a tulajdonhoz való joga a bírósághoz fordulás jogának szűkítése révén sérült azáltal, hogy a károsultak nem tudnak hozzájutni a vagyonukat érintő károk megtérítéséhez. Az indítványozó kifogásolta továbbá, hogy a Kúria figyelmen kívül hagyta a vad kiváltási irányára vonatkozó bizonyítékokat.

- [9] Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú ítélet és a Kúriai ítélet *contra legem* értelmezése sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, a tulajdonhoz való jogát, az élethez és a testi épséghez való jogát, valamint a bírósághoz fordulás jogát.
- [10] Az indítványozó a másodfokú ítéletet *contra legem* jogértelmezésére tekintettel tartotta a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogba ütközőnek, amikor a közúti jelzótábla kihelyezéséhez egyéb feltételeket fűzött.
- [11] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [12] Az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) és b) pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [13] A testület megállapította, hogy az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [14] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezésként az Abtv. 27. §-át. Az indítványozó megjelölte az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseiként az Alaptörvény II. cikket, a XIII. cikk (1) bekezdését, a XX. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit valamint a 28. cikket.
- [15] Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az Alaptörvény 28. cikkében foglalt, a bíróságoknak címzett jogértelmezési segéd szabály nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {3176/2013. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]}.
- [16] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglaltakat. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat az indítványban megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik.
- [17] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény II. cikkének, a XIII. cikk (1) bekezdésének, a XX. cikk (1) bekezdésének és a XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértésével kapcsolatban tartalmilag a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét állította, ezért az alkotmányjogi panasz ezen részeit is az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján bírálta el. Mindazonáltal az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy „az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek pusztá felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására [...]” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}.
- [18] Az indítványozónak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével kapcsolatos kifogása kapcsán az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy „nem vonható az alkotmányos tulajdonvédelem alá minden olyan ügy, melyben az indítványozó állítása szerint jogsértő bírósági határozatok eredményeként pervesztes lett, és ezért vagyonvesztést szenvedett el (vagyon követeléséhez nem jutott hozzá). Az alkotmányjogi panasz a tulajdon jog sérelméről keletkezett vagyoni követeléshez nem vezetett, ezért nem lehet eszköze vagyoni perekben a bíróságok által elkövetett, egyéb alkotmányossági kérdést fel nem vető, egyszerű törvénysértések orvoslásának.” {3120/2017. (V. 30.) AB határozat, Indokolás [40]; 3007/2015. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [19]}
- [19] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti indokolást.
- [20] 4. Az Abtv. 29. §-a értelmében alapvető feltétel, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [21] Az Alkotmánybíróság előjáróban kiemeli, hogy feladata az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, és nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazását felülbírálni, hiszen a bírósági joggyakorlat egységének biztosítása a bíróságok, elsősorban a Kúria feladata {3119/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [30]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [22] Az indítványozó az Alaptörvény a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét abban látta, hogy az ügyében eljáró bíróságok nem osztották azon álláspontját, miszerint az alperes vadásztársaságot felelősség terheli amiért nem helyezte ki előzetesen fokozott vadveszélyre utaló táblát a baleset helyszínén, illetve nem megfelelő állagú vadkerítést tartott fenn.
- [23] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértését állító indítványi résszel összefüggésben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy nem foglalhat állást a bíróság döntési jogkörébe tartozó bizonyítékértékelési,

szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.

- [24] A Kúria ítéletében részletesen megindokolta, hogy csak a kereseti kérelemmel érintett körben foglalhat állást az indítványozó kérelmeiről, illetve egyéb körben a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem találta igazoltnak az indítványozó kifogásait (kúriai ítélet [20]–[22]).
- [25] Az indítványozó a támadott ítélet alaptörvény-ellenességét egyebekben nem indokolta, az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben, alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok érvényesülését érintő, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni.
- [26] 5. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 27. §-a, illetve a 29. §-ában írt befogadási feltételek teljesülése hiányában – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *ah*) pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2023. június 20.

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/215/2023.

